Беш йилликни муддатидан илгари бажарайлик!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 68 (5161).

5 АПРЕЛЬ ЖУМА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

40 ЦЕНТНЕР УЧУН

«Ленин йўли» колхозида пахта усталари ҳақида гап кетганда, Толли Азизовнинг номи биринчилар қатори тилга олинади.

Мана бир неча йилдирки, у бошчилик қилаётган бригада аъзолари пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида бригада 86 гектар ерда деҳқончилик қилиб, ҳар гектар ердан планидаги 25 ўрнига 35 центнердан ҳосил кўтаришди. Ҳосилнинг 92 проценти машина бункерларидан тўкилди.

Бригаданинг механизатор—звено бошлиғи Ислом Омонов ўз машинаси билан хирмонга 140 тонна пахта тўкди. Малика Омонова, Баҳмал Эшқулова, Саида Гелдиева каби чевар теримчилар мавсумда 8—10 тоннадан пахта тердилар. Моҳир теримчи М. Омонова «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди.

Партия ва ҳукуматимиз Толли аканинг кўп йиллик баракали меҳнатини ҳамда ташаббускорлигини ҳисобга олиб, ўтган йили уни юксак мукофот Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлади.

Аҳил коллективнинг бу йилги марралари янада юксак. Улар ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиб, ҳосилнинг 95 процентини машиналар кучи билан йиғиштириб олишга бел боғлашган.

Айни кунларда бригадада юбилей йилининг мўл ҳосили учун кураш қизитиб юборилди. Суғориш шохобчаларининг асосий қисми тозаланиб мавсумга шайлаб қўйилди. Бу ишларда Яраш Омонов, Алиқул Рустамов, Ҳақмурод Эшқуловлар ғайрат билан ишлаб бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Ж. МАМАТОВ,
Б. АБДУЛЛАЕВ,
Бўка райони.

БЕКОБОД районидаги 2-«Далварзин» совхози пахтакорлари чигитни яхши тайёрланган майин тупроқли майдонларга сифатли экишга ҳаракат қилишмоқда. Суратларда: (чапдан ўнгга) совхознинг 1-бўлими агрономи А. Абдуллаев, бўлим бошлиғи А. Худойбердиев, бригада бошлиғи Х. Бозоровлар билан чигит экишнинг сифатини кўздан кечирмоқдалар. Чигит экиш пайти. Илғор механизатор Ҳ. Тожибоев.

Т. Маҳкамов фотолари.

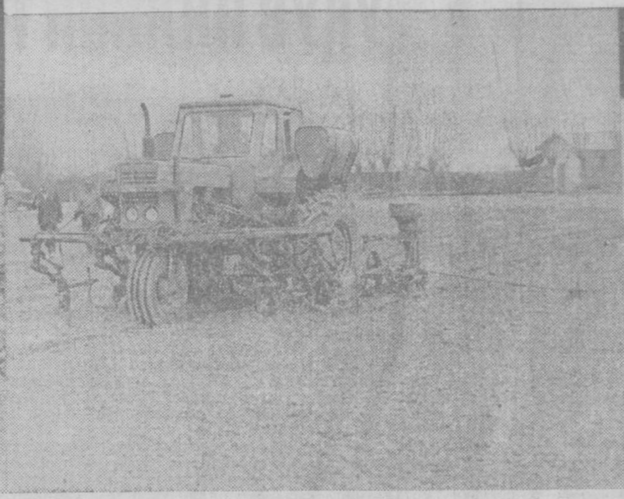

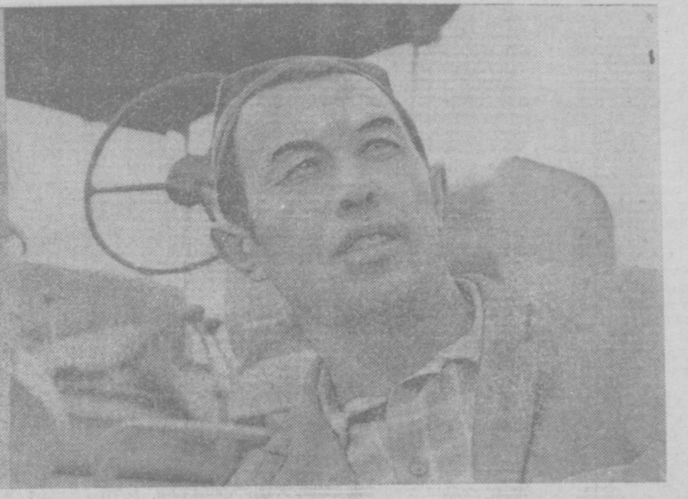

„МЕБЕЛЬ-75"

Тошкентда 2 апрель куни 1975 йилда мебель сотиш юзасидан республика улгуржи савдо ярмаркаси очилди. Янги маҳсулот нусхаларини Тошкент «Шарқ» фирмаси, Тошкент мебель комбинати ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидаги ўн битта мебель фабрикаси кўргазмага қўйди. Яқин келажакка мўлжалланган мебелларнинг виставкаси савдо ташкилотлари вакилларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Ётоқхона ва ошхона учун керакли мебеллар, меҳмонхона комплектлари, болалар ва дарсхона мебеллари, ошхона жовонлари ўзининг қулайлиги ва замонавий шакли билан ажралиб туради. Қимматбаҳо дарахтларнинг ёғочлари ва полиэфир лок билан сайқалланган мебеллар кўзни қувонтиради.

Келгуси йил учун савдо шартномаси тузиш бошланди. 65 миллион сўмлик буюм сотиб олиш учун шартнома тузилиши мўлжалланмоқда. Бу маблағ ўтган йилдагидан саккиз миллион сўм кўп. Ярмаркада Ўрта Осиё республикаларининг вакиллари ҳам қатнашмоқда. Улар болалар мебелининг жуда катта туркумини сотиб олишни мўлжаллаб турибди.

(ЎзТАГ).

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТНИНГ ОММАВИЙЛИГИ УЧУН

Илмий техника прогресси тез ривожланаётган бизнинг давримизда физкультуранинг социал моҳияти ниҳоятда ошмоқда. Жисмоний тарбия ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, ишчи ва хизматчилар, колхозчи деҳқонлар меҳнат унумдорлигининг ўсишига, саломатлигининг мустаҳкамланишига ёрдам беради. Бинобарин уни ривожлантириш катта давлат аҳамияти касб этмоқда.

КПССнинг XXIV съезди тарихий қарорларини бажарабориб областимиз физкультура ташкилотлари физкультура ва спортни 1971—1975 йилларда ривожлантириш беш йиллик плани асосида иш олиб бормоқдалар. Бу план асосий вазифани бажаришга — физкультура ҳаракатини оммавийликдан умумхалқ ҳаракатига айлантиришга қаратилгандир.

Областимиз физкультура ташкилотлари партия ва ҳукуматнинг физкультура ва спортни ривожлантириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан кўрсатаётган катта ғамхўрлигига таяниб иш кўрмоқдалар. Маҳаллий партия ва совет органларининг доимий ёрдами ва эътибори туфайли областимиз физкультура коллективлари ташкилий жиҳатдан мустаҳкамландилар. Бунинг натижасида физкультура ҳаракатига тобора кўпроқ аҳоли қатламлари жалб қилиниб, маҳоратли спортчилар ўсиб етишмоқда.

Ҳозир пойтахт областида 260 мингга яқин киши мунтазам равишда физкультура ва спорт билан шуғулланмоқда. Бу уч йил олдинги кўрсаткичдан қарийб 50 минг кўпдир. Физкультурачилар ихтиёрида бўлган жуда яхши жиҳозланган спорт базалари сони ҳам тобора ортиб бормоқда. Областимизда 2 мингдан ортиқ спорт майдончалари, 422 та футбол майдони, 9 та сузиш ҳавзаси, 16 та стадион ва бошқа базаларда республика, область, район миқёсидаги қизиқарли мусобақалар ўтказиб турилибди.

Оммавий физкультура ҳаракатини авж олдиришда ГТО янги комплексига норма топшириш яхши туртки бўлди. Ҳозиргача пойтахт областида «Меҳнатга ва мудофаага тайёр» янги комплексига 300 мингдан ортиқ киши норма топширишга киришди.

Лекин умуман олганда физкультура ҳаракатидаги оммавийлик ҳали кўнгилдагидек эмас. Бўка, Чиноз, Янгийўл районларида меҳнаткашларни оммавий физкультура машғулотларига жалб қилиш жуда орқада. Ўқувчи-ёшларни физкультура ва спорт мусобақаларига кўпроқ қатнаштириш, уларнинг соғлом ва бақувват бўлиб ўсишлари ҳақида жиддий қайғуриш керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республика ўқув юртларида жисмоний тарбиянинг аҳволи ва спортни ривожлантириш тўғрисида»ги яқинда қабул қилган қарори бу соҳадаги ишни тубдан қайта қуришни тақозо этади. Қарорда жуда тўғри таъкидлаб ўтилганидек, ўқувчилар ва студентларни жисмоний тарбиялаш ишида жиддий камчиликлар бор. Бир қанча ўқув юртларида физкультура дарслари ва машғулотларига, шунингдек дарсдан ташқари спорт оммавий ўйинларига дуруст эътибор берилмаётир.

Қишлоқларда физкультурачилар сонини оширишга маҳаллий партия, совет ташкилотлари етарлича ғамхўрлик қилмаётирлар. Областимизнинг Бўка, Бекобод, Бўстонлиқ Оҳангарон, Чиноз районларида ёшлар шуғулланадиган стадионлар, спорт заллари йўқ. Жойларда спортнинг миллий турларини ривожлантириш, маҳаллий аҳолини, айниқса хотин-қизларни мусобақаларга қатнаштириш ёмон аҳволда. Ёшлар севиб шуғулланадиган спортнинг самбо кураши, сув полоси, гимнастика, теннис каби турлари бўйича секция ва тўгараклар жуда кам. Спортнинг мазкур турларига областимизда борйўғи мингга яқин йигит-қиз жалб қилинган, халос.

Физкультура ва спортнинг моҳиятига тушуниб етиб, ишга астойдил киришилса, уни лозим даражада пропаганда қилинса, қандай яхши натижаларга эришиш мумкинлигини Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, «Политотдел» колхози, Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати физкультура коллективларининг намунаси яққол кўрсатмоқда. Бу физкультура коллективлари мусобақаларни қизиқарли уюштиришга, мавжуд спорт базаларидан яхши фойдаланишга, жамоатчилик кучи билан янгиларини қуришга, ёшларнинг вақтини кўнгилли ўтказишга муваффақ бўлмоқдалар. Шунинг учун ҳам бу коллективларда меҳнат унумдорлиги тобора ошиб, ишда қувончли кўрсаткичларга эришилмоқда.

Лекин мавжуд имкониятларни ишга солмаслик, физкультурачи мутахассисларнинг, жамоатчи тренерларнинг хизматидан бошқа мақсадларда фойдаланиш, стадионлар, спорт майдончалари ва залларини қаровсиз аҳволга солиб қўйиш ҳоллари кўпгина хўжаликларда, ташкилот ва муассасаларда учраб туради.

Физкультура ва спорт ишларини яхши йўлга қўйиш учун областимиз физкультура ташкилотлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, уни авж олдиришлари керак. «Физкультура — беш йилликка хизмат қилсин» шиори остида ўтаётган бу мусобақа спортчиларнинг сони ва маҳоратининг ўсишига, физкультурачиларнинг меҳнат ва ижодий активлигини янги поғонага кўтаришга ёрдамлашади. Ҳар бир физкультура коллективи, ҳар бир кўнгилли жамият, ҳар бир спортчи зиммасига конкрет мажбурият ва планлар олиб, уни сўзсиз бажаришга эришиши лозим.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида шундай дейилади: «Биз ҳозирги кунда қўлга киритган ва эртаги кунда эришиладиган ютуқларимизнинг ҳаммаси ўзимизга, ҳар бир совет кишисининг ижодий ишлаш маҳоратига, юксак онглилигига, профессионал тайёргарлигига, масъулият туйғусига ва интизомига боғлиқдир» .Барча совет кишиларини янги меҳнат ютуқларига сафарбар этувчи бу сўзлар физкультура коллективлари, спорт комитетлари учун ҳам тўла тааллуқлидир.

Аҳоли ўртасида оммавий физкультура ва спорт ишларини яхши йўлга қўйиш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиш физкультурачи кадрларимизнинг уюшқоқлик ва ғайрат-ташаббус кўрсатиб ишлашига боғлиқ. Совет кишисини ҳартомонлама камол топширишнинг, унинг маънавий ва ахлоқий қиёфасини вояга етказишнинг муҳим воситаси бўлган физкультурани бутун чоралар билан юксалтириш областимиз партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг муҳим бурчидир.

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

Деҳқончиликнинг қолипи йўқ, ҳар йили ҳар хил келади. Баҳор гоҳ серёғин бўлса, гоҳ қуруқ келади. Деҳқонлар ҳар йилнинг ўзига хос хусусиятини ҳисобга олган ҳолда ишни ташкил қиладилар, шароитга қараб ақл-идрок билан иш юритадилар. Йилларнинг хилма-хил келишини кўраверib, кўзлари пишиб қолган-да!

Колхозимиз ерлари тошлоқ, қумлоқ, камсувли. Келадиган сувнинг анчагина қисми ерга сингиб кетади. Шунга қарамай, азамат деҳқонларимиз тажрибаларига таяниб маҳорат кўрсатиб, зўр ғайрат билан ишлайдилар. Мўл ҳосил олишга эришадилар.

Бултур Фикри Бадалов бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар пахта майдонидан 41 центнердан ҳосил олдилар. Бу бизнинг шароитимизда энг юқори кўрсаткичдир. Маннон Мусаев, Исроилхон Ғуломов ҳам гектаридан 33—36 центнерга етказиб ҳосил кўтардилар. Юбилей йилида улар яна ҳам белни қаттиқроқ боғлаб юқори ҳосил етиштириш учун аҳди-паймон қилдилар.

Ўтган йили Фикри Бадалов юз гектар ерда деҳқончилик қилган эди. Бу йил унинг экин майдони 141 гектарга етди. Ана шу ерларнинг ҳар гектаридан бригада аъзолари юбилей йили шарафига 50 центнердан ҳосил оламиз, деб мажбурият қабул қилдилар. Бунинг учун 100 гектар ерга 90x20 схемасида қўшқаторлаб чигит экишга тайёргарлик кўриб қўйдилар. 70 гектар ернинг ҳар гектарига 10—12 тоннадан гўнг солдилар. Кузги шудгордан олдин 300 килограммдан аммофос солинган эди.

Маннон Мусаев, Исроилхон Ғуломов бошлиқ бригада аъзолари ҳам 40 центнерчилар ҳаракатига қўшилиб юқоридаги сингари тадбирларни амалга оширмоқдалар. Мусаев 192 гектар ернинг 110 гектарига, Ғуломов 90 гектар ернинг 60 гектарига 10—12 тоннадан гўнг чиқариб солди.

Умуман, колхозимизнинг минг гектар пахта майдони бўлса шундан 400 гектарига маҳаллий ўғит солинди. Ҳар гектар ердан колхоз бўйича 35 центнердан ҳосил оламиз, деб аҳд қилдик. Колхозчилар, механизаторлар ва мутахассисларимиз шу ниятга етиш учун чигит экишга ҳартарафлама тайёрланмоқдалар.

Баъзи одамлардан «Бу йил ёғингарчилик кам бўлади, ерда нам оз, чигитни қандай ундириб оларканмиз? деган гапларни эшитамиз. Менимча, бундай саросимага тушиш ўринли бўлмаса керак. Колхозимиз далалари айтганимдай, тошлоқ, қумлоқ ва қир ерлардан иборат. Бунинг устига сув камчил. Ерда нам сақлаб қолиш мақсадида баҳорда карталарни эртароқ борона қиламиз. Оғир темир трубадан қилинган мола билан молалаймиз. Ҳар йили шу туфайли чигитни ер намига ундириб олмоқдамиз. Бизнинг шароитимизда сув кам бўлгани учун ғўзани ёшлигидан сувхўр қилиб ўстириб бўлмайди. Агар шундай қилинса, ёзда ғўзага сув етказиб беролмаймиз, чунки биз деярли ҳар йили ҳовузларда сақлаб қолинган сув билан насос орқали чиқариб ғўза сугориб келмоқдамиз. Оқава сувлар бекорга исроф қилинмайди. Улар қайтадан ҳовузга тушади. Бундай сув сақланадиган ҳовузлар колхозимизда бешта

Деҳқон сезгир, ҳар йилнинг ўзига хос шароитини тез пайқаб оладиган бўлиши керак. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига қилган Мурожаатида тежамкорлик билан иш тутишга кам харажат қилиб кўпроқ даромад олишга чақирилади. Бу ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиздир.

Бизда техникадан унумли фойдаланиб, сарф-харажатларни камайтиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Илгари ерни чигит экишга тайёрлашга жуда кўп қўл меҳнати сарф бўларди. Ҳозир эса ерни чигит экишга фақат техника ёрдами билан тайёрланяпти. Шу йўл билан 15—20 минг сўм иқтисод қилинмоқда. Илгарилари ҳар гектар ерга 100 килограмм чамаси чигит экилар эди. Натижада кўп чигит сарфланар, ғўзани ягана қилишга талай қўл меҳнати сарфланарди. Кейинги йилларда ҳар гектар ерга тукли чигитдан 23—25 килограммдан экишни ўрганиб олдик. Натижада чигитга кетадиган харажатдан 7800 сўм иқтисод қилиб қолинмоқда.

Сирдарё область Ильич районидаги Герман Титов номли совхоз коллективи, коммунистлари белгилаган тадбир колхозимиз аъзолари томонидан қизғин кутиб олинди ва биз ҳам улар сингари пахтачиликни интенсивлаштириш, ҳосилдорликни оширишда прогрессив технологияни амалга ошириш, комплекс механизация ва химиялаштиришни жорий этиш тадбирларини белгилаб чиқдик.

Пахтакорларимиз беш йилликнинг белгиловчи йилида ҳосилдорликни кескин ошириш учун экиш кампаниясини муваффақиятли ўтказадилар. Колхоз партия ташкилоти сиёсий-оммавий ва маданий ишларни далага кўчиради, колхозчилар ўртасида социалистик мусобақа янада кучайтирилади. Ҳар бир киши ўз зиммасига юксак мажбурият олган ҳолда фидокорона меҳнат қилади.

Қудратли замонавий техника воситалари билан қуролланган, кўплаб минерал ўғитлар билан таъминланган, билим даражалари, иш малакалари, деҳқончилик маданиятлари ошиб бораётган деҳқонларимиз юбилей йилида ҳам дард қолмайдилар. Республикамизда 5 миллион тонналик хирмон кўтаришга муносиб ҳисса қўшадилар.

И. ҲАЙДАРОВ,
Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг раиси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 4 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Янгийўл	25,1
Бекобод	20,8
Пискент	15,4
Қуйи Чирчиқ	15,3
Оққўрғон	12,6
Бўка	7,7
Чиноз	6,1
Юқори Чирчиқ	1,5
Ўрта Чирчиқ	0,9
Область бўйича	11,5

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА САБЗАВОТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 4 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — экилган майдон гектар ҳисобида, иккинчи устун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида

Чиноз	92,5	105,1
Ўрта Чирчиқ	96,0	94,2
Оққўрғон	105,5	93,4
Қуйи Чирчиқ	84,0	92,4
Калинин	2943	91,0
Орджоникидзе	2466	90,8
Оҳангарон	616,0	86,6
Пискент	83,5	87,0
Юқори Чирчиқ	117,0	78,0
Бўстонлиқ	743,0	75,9
Бекобод	192,0	69,6
Бўка	52,0	68,8
Янгийўл	446,5	66,7
Область бўйича	8037	85,7

СОВЕТ РАҲБАРЛАРИ ФРАНЦИЯ ЭЛЧИХОНАСИДА БЎЛИШИ

Франциянинг атоқли давлат арбоби, Франция президенти Жорж Помпиду вафоти муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. М. Қличев 4 апрель эрталаб Франция Республикасининг Москвадаги элчихонасига боришди.

Элчихонанинг бош залига Жорж Помпидунинг мотам лентаси билан ўралган портрети қўйилган.

Совет раҳбарлари бир дақиқа сукут сақлаб Жорж Помпидунинг хотирасини ҳурматлаб эсга олдилар. Жорж Помпиду Франция президенти лавозимида кескинликни юмшатишни ва Шарқ мамлакатлари билан Ғарб мамлакатлари ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришни ёқлаб келди. У ўз фаолиятида сиёсий, савдо-иқтисодий, илмий-техника ва маданият соҳасида Совет-Франция ҳамкорлигини янада кенгайтиришга жиддий аҳамият берди. Ж. Помпиду СССР билан Франциянинг иноқлик ва ҳамкорлик сиёсати халқаро ҳаётнинг доимий омили бўлиб қолишига актив кўмаклашди.

Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, А. А. Громико ва А. М. Қличев СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати ва совет халқи номидан Жорж Помпидунинг вафоти муносабати билан Франциянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Жак Вимонга ва элчихонанинг дипломатик составига чуқур таъзия изҳор қилдилар.

Совет раҳбарлари таъзия номага имзо чекдилар.

(ТАСС).

ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИ СОСТАВИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

Республикада СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларига номзодлар кўрсатила бошланди. Меҳнаткашларнинг коллективлари, партия ва жамоат ташкилотлари ҳалол меҳнати билан, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари, актив ижтимоий фаолияти билан ҳамма ҳурматига сазовор бўлган кишиларни ана шу комиссиялар составига ўз вакиллари қилиб тавсия этмоқдалар. Номзодлар орасида илғор ишчилар ва колхозчилар, фан ва маданият арбоблари, коммунистлар ва партиясиз активлар бор.

Тошкентдаги биринчи — уйсозлик комбинатининг коллективи Миллатлар Советига сайловлар ўтказувчи Тошкент — Ленин сайлов округи комиссияси составига шу корхона слесари Д. Т. Мирзаевни кўрсатди. Тошкент чинни заводи коллективининг йиғилишида Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Тошкент—Октябрь комиссияси составига корхонанинг чинни пиширувчиси И. Ф. Ғиёсованинг номзоди таклиф қилинди. Тошкентдаги 3-тикув фабрикаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективидан Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Тошкент—Октябрь сайлов округи комиссияси составига фабрика лекалчиси Т. Л. Липатова кўрсатилди.

ЧОРВАЧИЛИК КОМПЛЕКСЛАРИ ҚУРИЛИШИНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

СОВЕТ халқи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Олмаота шаҳридаги тантанали мажлисда сўзлаган тарихий нутқи руҳи билан яшамоқда. Ғоят катта назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган бу нутқда партиянинг ҳозирги босқичда аграр сиёсат соҳасидаги асосий режалари ҳар томонлама чуқур очиб берилди, мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш масалалари ва халқаро аҳвол таҳлил этилди.

КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг илмий жиҳатдан асосланган программаси муваффақиятли амалга оширилмоқда. Беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашда айниқса катта муваффақиятларга эришилди.

Тошкент областининг меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш умумхалқ ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Улар давлатга пахта, дон, каноп, картошка, сабзавот-полиз маҳсулотлари, мева, узум, пилла, жун сотиш юзасидан қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Чорвачиликни ривожлантиришда ҳам муайян муваффақиятларга эришилди.

Ўтган йили колхозлар ва совхозларда ҳамма турдаги чорва моллари ва паррандалар сони кўпайтирилди, уларнинг маҳсулдорлиги оширилди. Давлатга халқ хўжалик планида кўзда тутилганига нисбатан деярли 3200 тонна кўп гўшт, 13 минг тонна сут, 15 миллион дона тухум, 287 тонна кўп жун сотилди.

Беш йилликнинг ўтган уч йилида ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут ўртача 578 килограмм, ҳар бир товуқдан олинган тухум 36 дона кўпайтирилди, гўштга топширилаётган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 66 килограмм, чўчқа 17 килограмм оширилди.

Натижада чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш анча кўпайди. Уч йилда давлатга гўшт сотиш 4,2 минг тонна, сут 22,6 минг тонна, тухум 57,5 миллион дона, жун 228 тонна кўпайтирилди. Областимиз гўшт, сут ва жун тайёрлаш бўйича 1975 йил даражасидан ўзиб кетди.

Кейинги йилларда областимизда чорвачиликнинг айрим тармоқларини ихтисослаштириш ва саноат асосига кўчириш борасида муайян ишлар қилинди. Тухум олишга мўлжалланган тўртта паррандачилик фабрикаси, Янгийўл бройлер паррандачилик фабрикасининг биринчи навбати қурилди, наслли паррандачилик совхози, ўрдакчилик комплекси ташкил қилинди.

Колхоз ва совхозлардаги майда қўйчилик фермалари заминида учта йирик қўйчилик совхози ташкил қилиниб, 118 минг бош қўй боқилмоқда. Бу область хўжаликларидаги умумий қўйлар сонининг 28 процентини ташкил қилади. Шуниси диққатга сазоворки, бу ихтисослаштирилган совхозларда тайёрланган қўй гўшти ва жунининг таннархи майда қўйчилик фермаларига эга бўлган хўжаликларда тайёрланган маҳсулотлар таннархига нисбатан 25-30 процент арзон тушмоқда.

Гўшт етиштиришни янада кўпайтириш мақсадида учта чўчқачилик совхози ташкил қилиниб, қизғин иш олиб борилмоқда.

Областимизда кооперативлаштириш асосида тўққизта колхозлараро ва битта совхозлараро бўрдоқичилик базаси бунёдга келтирилди. Уларда қорамоллар ва чўчқалар бўрдоқига боқилмоқда.

Чорва молларини кооперативлаштириш асосида марказлаштириб боқиш ижобий самаралар бермоқда. Колхозлараро бўрдоқичилик базалари 1973 йилда тирик вазни 2,1 минг тонна ҳажмидаги чорва молларини бўрдоқига боқиб гўштга топширди. Бу, колхозлар сектори бўйича давлат йўли билан харид қилинган маҳсулотларнинг 29 процентини ташкил этади. Қорамолларни бир центнер семиртириш таннархи 80 сўм, чўчқаларни семиртириш таннархи 136 сўм бўлди. Ваҳолонки, бу рақам колхозларда қорамоллар бўйича 155-240 сўм, чўчқалар бўйича 200 сўм ўртасида бўлди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга озуқа базасини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш йўли билан эришилади. Ўтган уч йилда суғориладиган майдонлардаги эски бедапоялар ҳосилдорлиги гектар бошига 27 центнер, силосбоп маккажўхори 24 центнер, маккажўхори дони 23 центнер кўпайтирилди. Ўтган йили ҳар гектар майдондан олинган озуқа бирлиги 1,1 тонна оширилиб, 4,7 тоннага етказилди.

БУТУНИТТИФОҚ социалистик мусобақасида эришган катта муваффақиятлари учун областимиз чорвадорлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан мукофотландилар, Оққўрғон райони ҳам шундай юксак мукофотга сазовор бўлди. Оржоникидзе райони эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини олди. 60 дан ортиқ колхоз ва совхоз, чорвачилик фермалари Қизил байроқлар, Фахрий ёрлиқлар ва дипломлар билан тақдирланди, чорвадорлардан 279 киши ҳукуматнинг юксак мукофотини олишга муяссар бўлди.

Шубҳасиз, ютуқларимиз катта. Айни кезда областимизда чорвачиликни янада ривожлантириш, ихтисослаштириш ва маҳсулот етиштиришни кескин кўпайтириш учун ҳали фойдаланилмаётган резервлар ҳам кўплигини яхши биламиз. Фермаларида 100 бошдан кам сигири бўлган, ҳар бош сигирдан йилига 2 минг килограммга етар-етмас сут соғиб олаётган хўжаликлар ҳам бор. Қатор хўжаликларда сермеҳнат ишларни механизациялаш талабга жавоб бермайди. Айрим колхоз ва совхозларда гўшт етиштиришни кўпайтириш ресурсларидан қониқарсиз фойдаланиляпти, молларнинг қисир қолишига йўл қўйиляпти.

Ҳамма жойда ҳам мустаҳкам озуқа базаси яратилган деб бўлмайди. Хўжаликларнинг ўзида концентрациялаштирилган озуқалар кам тайёрланяпти. Кўпчилик хўжаликларда чорвачилик норентабеллигича қоляпти. Бу камчиликларни тугатиш, чорвачиликни КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари талаби даражасига кўтариш учун кўп иш қилмоғимиз керак.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаота шаҳридаги тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида ҳозирги вақтда чорвачилик соҳасидаги асосий йўналиш ихтисослаштириш ва концентрациялаштириш, чорвачиликни саноат асосига кўчириш, хўжаликлараро бирлашмаларни кенгайтиришдан иборат эканини алоҳида таъкидлади.

Республика партия ва ҳукуматининг қарорига асосан областимизда 1972-1974 йилларда 62 та чорвачилик комплекси қуриш кўзда тутилган. Шундан 58 таси сут етиштиришга ихтисослаштирилган бўлиб, 31,2 минг бош сигир асралади, учтасида чўчқа боқилиб, йилига 18,8 минг тонна гўшт етиштирилади, битта комплексда йилига 10 минг бош ёш чорва моллари ўстирилади ва гўштга боқилади.

Йирик комплекслар ташкил этмай туриб, чорвачиликни саноат асосига кўчириш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам область, район партия ва совет ташкилотлари шундай комплекслар қурилишини тезлаштиришга қаратилган чораларни кўрмоқдалар. Ўрта Чирчиқ районидаги «Сергели» комплекси 72 минг бош чўчқани бўрдоқига боқишга мўлжалланган. Қурилишга раҳбарликни яхшилаш мақсадида район партия комитети ҳузурида штаб тузилди, барча ташкилий ишлар вақтида амалга оширилди.

Натижа чакки бўлмади. «Ташоблсельстрой» коллективи белгиланган муддат — 1973 йилда комплекснинг 54 минг бош чўчқани бўрдоқига боқиш мўлжалланган биринчи навбатини қуриб битказди.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, чорвачилик комплекслари қуриш суръати шу куннинг талаблари даражасидан орқада қолмоқда. Республика партия ва ҳукуматининг қарорига асосан 1974 йилда 56 объект қурилиши кучайтирилиши лозим эди. Ҳозир фақат 43 та комплекс қурилишида иш олиб бориляпти. Лойиҳа-смета ҳужжатлари вақтида тайёрланмаслиги ва маблағ масаласи ҳал қилинмаганлиги оқибатида 13 та сут комплекси қурилишида ҳали иш бошланганн йўқ.

Бу йил 43 та объектдан 24 тасини фойдаланишга топшириш кўзда тутилганига қарамай, ҳали кўзга кўринарли иш қилингани йўқ. Оҳангарон районидаги 7-совхозда қурилиш ишлари ҳаддан ташқари чўзиб юбориляпти.

Айрим қурилиш ташкилотлари қониқарсиз ишламоқда. Пудратчи 6-қурилиш тресги Чиноз районидаги «Чиноз» совхоз-техникумида сут комплекси қурилишини чўзиб юбормоқда. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг пудратчи ташкилоти «Узбекшахтострой» Оҳангарон районидаги 6-совхозда қурилаётган 108 минг бош чўчқага мўлжалланган комплексни ҳамон қуриб битказгани йўқ. 23-қурилиш тресги Чиноз районидаги «Янгиобод» ва «Партия XXIV съезди» колхозларида қурилаётган комплексларни яқин фурсатда фойдаланишга топширадиганга ўхшамайди. Янгийўл районидаги Свердлов номли совхозда 1200 сигирга мўлжалланган, космонавт Волков номидаги совхозда 800 сигирга мўлжалланган, Қуйи Чирчиқ районидаги «Коммунизм» совхозида 400 сигирга мўлжалланган комплекслар қуриш кўзда тутилган эди. Афсуски, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Ташоблсельстрой» бу борада ўз зиммасига юклатилган вазифани уддалай олмаяпти.

«Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ва республика Давлат таъминоти бошқармаси қурилишлар учун асбоб-ускуналарни вақтида етказиб бермаяпти. Шуниси таажжубланарлики, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Оҳангарон районидаги 7-совхозга қарашли ерларни тезроқ ўзлаштириш чораларини кўрмаяпти.

ЧОРВАЧИЛИК комплекслари қурилишини тезлаштириш мақсадида область партия комитети ҳузурида махсус комиссия тузилди. Министрликлар, уларнинг жойлардаги органлари, лойиҳалаш институтлари район партия ва совет ташкилотлари, хўжаликлар раҳбарларининг муҳим бурчи қурилишларини тезроқ битказиб, фойдаланишга топширишни таъминлашдан иборат. Чорвачилик комплекслари зарбдор халқ қурилишига айлантирилиши лозим.

Чорвачилик комплекслари қурилишини кучайтириш билан бир қаторда яқин фурсатларда мавжуд фермаларни қайта қуришимиз ва мустаҳкамлашимиз, хўжаликлараро комплексларга кўчишимиз керак.

Областимизда паррандачиликни ривожлантириш йўли билан тухум ва парранда гўшти етиштиришни кўпайтиришда катта имкониятлар бор. Биргина мавжуд паррандачилик фабрикаларини катак усулида боқишга кўчириш тухум етиштиришни 260 миллион дона ёки 1973 йилдаги нисбатан деярли уч баравар кўпайтириш имконини беради. Бироқ «Узптицепром», Совхозлар министрлиги паррандачилик фабрикаларини реконструкция қилиш юзасидан берилган топшириқларни бажармаётирлар.

Чорвачилик комплекслари қуриш билан бир қаторда чорвачиликни саноат асосига кўчириш партия комитетлари, совет ва қишлоқ хўжалик ташкилотларидан, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарларидан бир қанча муҳим ташкилий тадбирларни ҳал этишни талаб қилади.

Шу нарса яхши маълумки, наслчилик ишини намунали ташкил этмай туриб, чорва маҳсулдорлигини юксалтириш мумкин эмас. Кейинги ўн йил мобайнида областимизга Россия Федерацияси ва Болтиқ бўйи республикаларидан 20 минг бошдан кўпроқ наслдор моллар олиб келинди. Бошқа республикалардан урғочи моллар ва буқачалар олиб келинганлиги наслдор чорвачиликни яхшилашга баракали таъсир ўтказиши шак-шубҳасиз.

Чорвачиликда кенг кўламда такрор ишлаб чиқаришни таъминламоқ учун подада сигирларнинг камида 40 процент, сут комплексларида эса 60 процент, новвосларнинг 30 процент бўлишига эришишимиз, ғунажинларни кўпайтиришимиз, уларни 18-24 ойлигида урчитишимиз ва шу йилнинг ўзидаёқ камида 22 минг бош ғунажинни урчитишимиз зарур.

ЧОРВА молларини урчитиш ва уларни боқишни яхшилаш соҳасидаги ҳамма ишлар ягона мақсадга бўйсундирилган. Чорвачиликни бундан буён ҳам ривожлантириш ва интенсивлаштириш ҳамда уни саноат асосига кўчириш соҳасидаги асосий ишлардан бири — озуқа етиштиришни кўпайтириш ва ундан фойдаланишни яхшилашдан иборат.

1973 йилда область колхозлари ва совхозлари суғориладиган ерларнинг гектаридан 4,7 тонна озуқа бирлиги олдилар. Бироқ бу кўрсаткич ҳали чегара бўлолмайди. Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози каби илғор хўжаликларимиз гектар бошига 6,4-6,5 тоннадан озуқа бирлиги олишди. Бу эса, ҳар гектар ҳисобига йилига 3,5 минг килограммдан сут соғиб олинадиган иккитадан сигир боқиш мумкин демакдир.

Биз яқин икки йил мобайнида суғориладиган ҳар гектар ердан олинадиган озуқа бирлигини 8-9 тоннага етказишни вазифа қилиб қўяётирмиз. Бунинг учун пахтани беда билан алмашлаб экишни ўзлаштиришимиз, озуқабоп экинлар ҳосилдорлигини оширишимиз керак. Суғориладиган ҳар гектар ердан 500 центнердан маккажўхори кўкпояси, 600 центнердан илдиз мева, 150 центнердан беда ҳосили олинаётганлиги, пичанга айлантириб ҳисоблаганда 70 центнер маккажўхори дони олинаётганлиги ҳар бир хўжалик учун норма бўлиб қолиши керак.

Яқин ўн йил мобайнида лалмикор деҳқончилик областнинг бир қанча хўжаликларида салмоқли ўринни эгаллайди. Шу муносабат билан бизнинг олдимизда худди шу шароитда озуқа экинлари етиштиришни интенсивлаштириш вазифаси турибди. Биз бундан буён ҳам лалмикор ерларда, хусусан Бўстонлиқ, Оҳангарон ва Юқори Чирчиқ районининг Паркент зоналарида беда етиштиришни бундан буён ҳам кенгайтиришимиз керак.

Дондан рационал фойдаланиш мақсадида областимиздаги йирик хўжаликларда омухта озуқа тайёрлайдиган цехлар, шунингдек, кооператив асосида ишлайдиган омухта озуқа заводлари қурилишини бошлаб юбориш кўзда тутилмоқда.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ жараёнларини механизациялаш даражаси бир қанча колхоз ва совхозларнинг чорвачилик фермаларида ҳали ҳам пастлигича қоляпти. Баъзи рақамларни келтирамиз. Ҳозирги вақтда областимизнинг колхоз ва совхозларидаги сут-товар фермаларида 1750 нафар сут соғувчи ишлайди. 1973 йилда ҳар бир сут соғувчи ўрта ҳисобда 23 бошдан сигир боқиб, 55 тоннадан сут соғиб олди. Қўл меҳнати тўла механизациялашган хўжаликларда эса уларнинг ҳар бири 150-200 тонна сут соғиб оляпти ҳамда 50 бош ва ундан кўпроқ сигирга қараяпти.

Областимизда янги икки йил ва кейинги беш йиллик учун чорвачилик фермаларини механизациялаш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. 1975 йилда чорва молларини механизмлар билан суғориш даражасини 100 процентга, сигирларни соғишни 86 процентга, биноларни тозалаш ва молларга озуқа беришни 80 процентгача етказиш, ҳамма фермаларни марказлаштирилган ҳолда техникавий хизмат кўрсатишга ўтказиш, улар учун техника касбларига эга бўлган кадрлар тайёрлашни ташкил қилиш кўзда тутилади.

Чорвачиликни интенсив ривожлантириш соҳасидаги вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш, аввало, кадрларни тўғри танлаш, жой-жойига қўйиш ва ўқитишга боғлиқ эканини яхши тушунамиз. Ҳозирги вақтда областимизда новаторларнинг катта армияси ишлаяпти. Уларнинг тажрибаси областдан ташқарида ҳам машҳур бўлиб бормоқда.

Партия ташкилотлари чорвадорлар ҳақида ғамхўрликни кучайтиришлари керак. Одамларнинг кайфияти чоғ бўлса, иш унуми юқори бўлади. Шундай экан, чорвадорлар ва уларнинг оила аъзолари учун уй-жойлар қурилишини кучайтиришимиз, маданий-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилашимиз керак.

Социалистик мусобақа қудратли кучдир. Партия ташкилотлари мусобақани бутун чоралар билан кучайтиришга бошчилик қилмоқлари, илғорларнинг тажрибасини кенг оммалаштирмоқлари керак. Коммунистлар оғир участкаларда иш олиб бориб, меҳнатда ўрнак кўрсатмоқлари лозим. Чорвачиликни ривожлантириш ва маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва тарғиботчилик роли ҳар дақиқада сезилиб тургандагина яхши натижаларга эришилади.

Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1973 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорига жавобан 1974 йил учун пахта, дон, сабзавот, сут, гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш, давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан юксак социалистик мажбуриятлар олдилар. Биринчи кварталдаги иш якунлари шундан далолат берадики, областимиз хўжаликлари чорвачиликни ихтисослаштириш ва уни саноат асосига кўчириш соҳасида ишлаб чиқилган тадбирларни амалга ошира бориб, қабул қилинган мажбуриятларни муваффақиятли бажарадилар ва шу тариқа Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги шарафига муносиб совғалар тайёрлайдилар.

М. КАМОЛОВ,
Тошкент область партия комитетининг секретари.

(«Совет Ўзбекистони», 3 апрель).

МАЪФИРАТ Аҳмедова республикамиз пойтахтидаги устки трикотаж кийимлар фабрикасида тўрт йилдан бери мастер бўлиб ишлайди. У ёш чеварларга тикувчилик касбининг сир-асрорларини қунт билан ўргатмоқда. Суратда: мастер М. Аҳмедова (ўнгда) ёш чевар Холида Азизовага кийимни сифатли тикиш ҳақида маслаҳат беряпти.

Ж. Тўраев фотоси.

ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА ЎҚУВ ЙИЛИНИ ТУГАЛЛАШ ТЎҒРИСИДА

Иқтисодий таълим системасининг иши масъулиятли даврга кирди — иккинчи ўқув йилини тугаллаш босқичига ўтди. Шу ўқув йилида КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель ва декабрь пленумларининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг декабрь пленумида сўзлаган нутқида берилган анализ, чиқарилган хулосалар ва баён этилган қоидалар, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига мурожаатининг идеялари меҳнаткашлар барча категорияларининг диққат марказида турибди. Бу ҳужжатлар таълимнинг мазмунини бойитди, уни актуаллаштирди, пропагандистлар ва тингловчиларнинг диққат-эътибори ва ижодий куч-ғайратларини мамлакат иқтисодий тараққиётининг ҳозирги ва келажакдаги вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилди.

ТАЪЛИМНИНГ САМАРАСИНИ ОШИРИШ

Иқтисодий таълим системасида иккинчи ўқув йили КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий таълим беришни яхшилаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида» деган ҳужжат талабларини амалга ошириш шиори остида ўтмоқда. Қилинган анализ партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари томонидан ана шу ҳужжат асосида амалга оширилган тадбирлар ижобий натижалар бераётганлигини кўрсатади. Ўтган, биринчи ўқув йили сабоқлари кўп жиҳатдан эътиборга олинди, иқтисодий таълим ҳар томонлама пухта уюштирилди. Ўқишни ташкил этиш, пропагандист кадрларни танлаш, тайёрлаш ва тарбиялаш, ўқув методика базасини мустаҳкамлаш масалалари муваффақиятли суратда ҳал этилмоқда. Министрликлар ва идоралар, хўжалик раҳбарлари иқтисодий таълимни тўғри уюштиришга катта эътибор бера бошладилар.

Кўпгина партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари, бирлашмалар, давлат корхоналари ва колхозларнинг раҳбарлари иқтисодий таълимдан қуйидаги мақсадларда самарали фойдаланмоқдалар:

— КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, беш йиллик планни муваффақиятли бажариш юзасидан партия ҳужжатларида белгиланган амалий тадбирларни кенг оммага тушинтириб бериш;

— меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришда актив ва иқтисодий жиҳатдан моҳирона қатнашиш, ўз иш участкасида самарали меҳнат қилиш учун зарур бўлган иқтисодий билимлар билан, энг яхши корхоналарнинг, беш йиллик қаҳрамонларининг тажрибаси билан, хўжалик анализи кўникмалари билан қуроллантириш;

— меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларда ҳар бир кишининг ташаббус кўрсатиб ижобий меҳнат қилишга, социалистик хўжалик юритиш, совет турмуш тарзи нормалари ва принципларига мувофиқ иш кўришга чорлайдиган юксак ғоявий-ахлоқий хислатларни камол топтириш;

— 1974 йил планини ва умуман беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада омманинг ижодий активлигини юксалтириш.

Аммо, афсуски, таълим яхши уюштирилмаганлигини, машғулотларнинг савияси паст эканлигини, уларнинг амалий жиҳатдан кам самара бераётганлигини кўрсатадиган ҳоллар оз эмас.

ЯКУНЛАРНИ ТЎПЛАШ

Партия ўқуви ва оммавий иқтисодий таълим практикаси ўқувнинг якунларини тўплашда бир қанча формаларни илгари сурди. Назарий конференциялар, ёзма ишларни ёқлаш, амалий топшириқларни бажариш, синов ва имтиҳонлар, ўзаро суҳбатлар, обзор-лекциялари ва ҳоказалар шулар жумласидандир. Формаларни танлаб олиш кўп омилларга боғлиқдир. Бунда курсни ўрганишнинг тугалланишини ҳам, ўқиш жараёнида якунловчи машғулотлар ўтказилишини ҳам назарда тутиш керак. Аммо ҳар икки ҳолда ҳам ўқув йили якунларини тўплаш расмий бир иш бўлмай, балки меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш жараёнидаги муҳим маррадир.

Ўз-ўзидан маълумки, билим савиясини белгилаган вақтда тингловчиларнинг ўқув қўлланмаларидаги айрим таъбир ва қоидаларни ўзлаштириш даражасигина эмас, аввало иқтисодий жиҳатдан фикр юрита билишни, иқтисодий ҳаётнинг йирик ва оддий ҳодисаларига давлат, партия нуқтаи назаридан ёндоша билишни, ўз иқтисодий фаолиятининг бутун жараёнига, ўз меҳнат коллективидаги ишнинг аҳволи тўғрисида марксча-ленинча иқтисодий назария позицияларида туриб, партия сиёсати талабларига асосан чуқур фикр юрита билиш эътиборга олиниши керак.

Якунловчи машғулотлар тингловчиларнинг ҳосил қилинган билимларни ўзларининг меҳнат ва ижтимоий фаолиятида қандай қўлланаётганликлари тўғрисида иқтисодий жиҳатдан асослаб берилган ҳисоботларини, 1974 йилдаги муқобил планлар ва мажбуриятларнинг бажарилишини анализ қилишни ўз ичига олиши керак. Тингловчилар бажарган амалий ишларнинг натижаларини, улар томонидан киритилган таклифларни умумлаштириш ва бу таклифларнинг қандай амалга оширилаётганлигини кўрсатиб ўтиш ҳам мақсадга мувофиқдир.

1974 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада тингловчиларнинг ташаббуси ва активлигини оширишга таъсир кўрсатиш, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида беш йилликнинг тўртинчи йилини КПСС XXIV съездининг қарорларини бажаришда янги муваффақиятлар билан нишонлаш тўғрисида қилган даъватига уларнинг эътиборини жалб этиш — якунловчи машғулотларнинг муҳим вазифаларидан биридир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ерлар ўзлаштирилишининг 20 йиллигига бағишланиб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида партия аграр сиёсатининг асосий йўналишларини баён қилиб берди. Партия аграр сиёсатининг ана шу асосий йўналишларини муҳокама қилишга алоҳида эътибор бериш зарур.

Иқтисодий таълим системасида 1973-74 ўқув йилининг якунларини тўплаш тартиби, форма ва методлари тингловчиларнинг категорияларини ва ўқув программасининг бажарилишини эътиборга олиб, якунловчи машғулотлар олдига қўйиладиган мақсадларга қараб табақалаштирилади, қуйидагилар тавсия этилади:

«ИҚТИСОДИЙ БИЛИМ АСОСЛАРИ» КУРСЛАРИ БЎЙИЧА

«Иқтисодий билим асослари» курслари бўйича таълимни тугаллаш вақтида ўқишнинг барча формаларида шуғулланувчи ишчилар ва колхозчилар имтиҳондан ўтказилиши керак. Бунинг боиси шуки, иқтисодий тайёргарлик ҳар бир ходимнинг малакасини оширишнинг муқаррар зарур бўлган муҳим таркибий қисмидир.

Имтиҳонларни кўнгилдагидек топшириш ишчи ва колхозчиларга навбатдаги разрядлар ва даражаларни бериш, мутахассисларни аттестациядан қайта ўтказиш вақтида иқтисодий тайёргарликни ҳисобга олиш учун асос бўлади. Таълимнинг якунларини тўплаш вақтида ҳар бир тингловчининг бутун ўқиш жараёнида камида иккита амалий топшириқни муваффақиятли бажарганлиги эътиборга олинади.

Имтиҳонларни муайян контроль саволлар юзасидан суҳбат тарзида ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Имтиҳонларни қабул қилиш учун пропагандист, тегишли ишлаб чиқариш бўлинмаси маъмурияти, партия ва жамоат ташкилотларининг вакилларидан иборат комиссия тузилади. Ҳар бир тингловчининг ҳосил қилинган билими тўғрисида комиссия томонидан чиқариладиган хулоса ходимнинг ўқув курси ҳажмида иқтисодий тайёргарлиги тўғрисидаги ҳужжатда (гувоҳнома, шаҳодатномада) қайд қилиш учун асос бўлади.

Контроль саволларнинг намунавий рўйхати «Экономическая газета»нинг навбатдаги сонида босиб чиқарилади. Масалан, сиёсий мактаб, коммунистик меҳнат мактаби ёки иқтисод мактабининг пропагандисти ва тингловчилари контроль саволлар билан танишиб чиққанларидан кейин бутун темани етарли равишда тўлиқ ва чуқур ўрганиб чиқилмади, имтиҳон бериш учун кўрилган тайёргарлик кифоя эмас, деган хулосага келганлари тақдирида корхона ёки колхоз партия ташкилоти ва раҳбарларининг қарорига биноан курс бўйича машғулотлар учинчи йили давом эттирилиши мумкин. Имтиҳон топшириш якунларига қараб комиссия ҳам шундай хулоса чиқара олади.

Хусусан кўкламги дала ишларини бажариш муносабати билан имтиҳонларни ташкил этишда шошмашошарликка йўл қўймаслик керак. Тингловчиларнинг мустақил тайёрланиши учун вақт ажратиб бериш, имтиҳонларни эса зарурат бўлишига қараб экиш ишлари тамом бўлгандан кейин ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Намунавий ўқув программаларида тавсия этилган фанларни ўрганиб чиқишни поёнига етказмаган тингловчилар билан якунловчи машғулотлар одатдаги тартибда ўтказилади.

Ишчилар ва колхозчилар билан «Иқтисодий билим асослари» курсларининг ўтилган темалари бўйича ҳосил қилинган билимларни текшириш ва тўлатиш имконини берадиган масалалар юзасидан 1—2 машғулот ўтказиш, тингловчиларнинг диққат-эътиборини иқтисодий ишларда актив қатнашишга қаратиш мақсадга мувофиқдир.

«ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЭКОНОМИКАСИ ВА УНИ БОШҚАРИШ АСОСЛАРИ» КУРСЛАРИ БЎЙИЧА

«Ишлаб чиқариш экономикаси ва уни бошқариш асослари» ҳамда «қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши экономикаси ва уни бошқариш асослари» курслари бўйича корхоналар, колхозлар, совхозларнинг бўлинмалари, муассасаларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари учун иккита якунловчи машғулот ўтказилиши лозим.

Бу курс бўйича имтиҳонлар учинчи ўқув йили тамом бўлганидан кейин ўтказилади.

«БОШҚАРИШ ФАНИ ВА ПРАКТИКАСИ» ҲАМДА «СОЦИАЛИСТИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ИЛМИЙ БОШҚАРИШ АСОСЛАРИ» КУРСЛАРИ БЎЙИЧА

Министрликлар, идоралар, республика, ўлка ва область бошқарув органларининг раҳбар кадрлари, бирлашмалар, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари учун белгиланган курслар бўйича йил якунларини тўплаган вақтда илмий-амалий конференцияларни ўтказиш ва бу конференцияларда экономика ҳамда бошқаришнинг актуал проблемалари юзасидан тайёрланган доклад ҳамда рефератларни муҳокама қилиш керак.

«Хўжалик фаолиятининг турли соҳаларига раҳбарлик қилишга партиявий ёндошиш тўғрисида» деган темага алоҳида эътибор бериш лозим.

Тингловчиларнинг ана шу курсларни ўрганишга доир узил-кесил якунлар учинчи ўқув йили тамом бўлганидан кейин ўтказиладиган имтиҳонларда тўпланади.

* * *

1973-1974 ўқув йилининг якунлари ишчанлик, юксак талабчанлик вазиятида тўпланиши керак. Партия, давлат, хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари, иқтисодий таълим советлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари якунловчи машғулотларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказишда пропагандистларга ҳар томонлама ёрдам беришлари лозим.

Ёз фаслида ҳам иқтисодий таълим масалаларига эътибор сусайтирилмаслиги керак. Бунда янги ўқув йилига тайёргарлик, тингловчиларнинг ҳосил қилган билимларини практикада қўлланиш ва Иваново областидаги пропагандистлардан ўрнак олиб уларга ёрдам бериш масалалари биринчи ўринга қўйилади. Иқтисодий таълим системасидаги барча пропагандистларнинг ана шу ташаббусни қўллаб-қувватлашлари — иқтисодий таълим самарадорлигини оширишнинг муҳим йўналишидир.

«ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА»дан.

ҚЎЛИНГИЗ ДАРД КЎРМАСИН

ХАТЛАРГА ОБЗОР

«Касалим енгил кўринсада, кўп азоб чекдим. Чап кўзимдан ёш оқар, ҳар замонда йиринг тўпланиб қоларди. Область кўз касалликлари шифохонасидаги врачлар дардимга малҳам бўлишди. Ёш хирург Ш. Комилова мени даволашни ўз қўлига олди. Бу меҳри дарё шифокор операция қилиб, оғир дарддан қутқарди. Мен врач Шарифахондан бир умрга миннатдорман...»

Юқори Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз бош агрономи **А. Маннонованинг** редакцияга йўллаган мактуби ана шундай илиқ гаплардан иборат. Чиндан ҳам врачларимизнинг шифобахш қўллари қанча-қанча беморларга қайта саломатлик, куч-қувват, узоқ умр бахш этмоқда. Редакциямизга келиб турган хат-хабарлар орасида олижаноб касб эгаларига нисбатан миннатдорчилик сатрлари битилган материаллар ҳам анчагина.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозида истиқомат қилувчи қаҳрамон она **П. Тўхтахунова** қишлоқ врачларнинг номларини фахр билан тилга олади. Н. Хван, М. Холиқулова ва бошқа шифокорлар, айниқса беморлар иззат-ҳурматини қозонмоқда. Юқори Чирчиқ районидан хат йўллаган **М. Назирбоев,** Тошкентдаги 84-ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси **П. Қосимов,** оққўрғонлик **Р. Абдужабборова,** тошкентлик **Н. Тошпўлатова,** Оржоникидзе районидан **Н. Галиев,** бўкалик **Б. Хамраева,** тошкентлик **И. Исмоилов,** Калинин районидан **О. Маърупова,** олмалиқлик **А. Машкуров** ўртоқлар ҳам ўз хатларида жонга-жон шифокорларнинг ибратли ишлари ҳақида ёзишган.

Газетхонлардан **В. Акбаров** Тошкентдаги «Тез ёрдам» станциясининг врачи М. Фозилова ҳақида ёзса, **А. Абдураҳмонов** моҳир шифокор Д. Ғофуровага миннатдорчилик билдиради, **Ҳ. Аҳмедов** бўлса Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз врачи Э. Лининг иш тажрибаси ҳақида сўзлайди.

«Тошкент ҳақиқати» спорт клуби

ЯНГИ РЕКОРДЛАР САРИ!

Байроқдорлар. Х. Носиров фотоси.

МАРДЛИК — МАҲОРАТ МАКТАБИ

Тошкент область физкультура ва спорт комитетининг раиси Наримон ЖАЛОЛОВ билан суҳбат.

Партия ва ҳукуматимиз физкультура ва спортни ривожлантиришга йил сайин катта эътибор бериб келмоқдалар. Қабул қилинган қарорлар асосида сўнгги йилларда физкультура ва спортнинг оммавийлиги янада таъминланди, физкультурачилар сафи анча кенгайди. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида областимизда 212 минг 184 физкультурачи турли спорт тўгаракларига аъзо эди. Ўтган уч йил мобайнида улар сафи ўсиб, 258 минг 588 кишига етди. Шуниси қувончлики, физкультурачиларнинг аксарияти ишчи ва колхозчилардир.

Қишлоқ ва шаҳар стадионларида ўтказилаётган спорт мусобақаларини санаб саноғига етолмайсан киши. Ишчи ва колхозчилар ишдан бўш соатларини стадионларда ва спорт майдонларида ўтказмоқдалар. Ҳозир турли мусобақаларда иштирок этиб, оммавий разрядларга эга бўлган 59 минг 723 киши физкультура ва спорт машғулотлари билан мунтазам шуғулланмоқда. Улар орасида 30 СССР спорт мастери, 144 мастерликка кандидат, 719 биринчи разрядли спортчи бор. Кейинги пайтда областимиз вакилларидан икки киши халқаро классдаги спорт мастери унвонига сазовор бўлди. Улар байдаркача В. Вертянкин ва велосипедчи Ю. Юдиндир.

Физкультурачилар сафининг ўсиши, ўқув машғулотлари сифатининг яхшиланиши, ўқув-методик ишларда янги формаларнинг жорий этилиши натижасида юксак спорт кўрсаткичларига эришилмоқда. 1971 йилда спортчилар маҳорати билан областимизда 14 та рекорд қўйилган бўлса, ўтган йили рекордлар сони 36 тага етди.

Республика спорт шарафини ҳимоя қилаётган терма командалар сафида ҳозир кўплаб областимиз вакилларини кўриш мумкин. Ўтган йили бўлиб ўтган Бутуниттифоқ мусобақаларида областимиз шаҳар ва районларидан саралаб олинган 160 спортчи республика терма командаси сафида иштирок этди. Улар кучи билан 502 та очко олинди. Бошқача қилиб айтганда республиканинг барча спорт делегациялари йиғган очколарнинг 25 проценти областимиз вакиллари кучи билан қўлга киритилди.

Физкультура ва спорт ишини намунали йўлга қўйган колхоз ва совхозлар областимизда оз эмас. Орджоникидзе районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози аъзолари спортни жон-дилларидан севадилар. Бу ерда ГТО нормативини топшириш бўйича уч йиллик план ишлаб чиқилган. Кечқурунлари колхоз стадиони деҳқонлар билан гавжум бўлади. Колхозчилар бу ерга ГТО нормасини топшириш учун келадилар. Шуни таъкидлаш керакки, колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғун Мирзаев биринчилар қатори ГТО нишондори бўлган эди.

Областимиз шаҳар ва районларида физкультура ва спортнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ўтган йили Ўзбекистон иссиққа чидамли ва қаттиқ қотишмали металлар комбинатида ишчилар учун кўркам стадион, спорт зали, қўл тўпи ўйини майдончаси қурилди. Бу йил комбинатда сузиш ҳавзаси бунёд этилмоқда.

Умуман областимизда 16 та стадион, 9 та сузиш ҳавзаси, салкам 200 та спорт зали, 2000 дан ортиқ спорт майдончаси, 430 та футбол майдони, 25 та тир ва бошқа спорт базалари ишлаб турибди. Ишчи ва хизматчилар спорт базаларида ГТО нормативини топширмоқдалар. Шу кунгача 72 минг киши ГТО нишондори бўлди.

Спорт — бизнинг энг яхши ҳамроҳимиз, меҳнатда мададкоримиз. Бундан буён ҳам физкультура ва спорт ишларини ҳар томонлама ривожлантираверамиз.

БАРДАМЛИК МАРШИ

Она-Ватан тонги файзи ўзгача,
Гўзаллик баҳордан олтин кузгача
Билмоқчи бўлганлар сабо меҳрини
Сезмоқчи бўлганлар ранглар сеҳрини
Эринмай эрталаб ўрнидан турсин,
Завқ-у, шавққа тўлиб юрсин, югурсин!

Кимда-ким барака топмоқ истаса,
Меҳнат суръатини тезлаб қистаса,
Куним ширин ўтсин, уйсин деса иш,
Режалар ҳамиша бўлсин деса беш,
Гар деса ғайратдан қоним кўпирсин,
Кўчани тўлдириб, юрсин, югурсин!

Қордан ҳам ёмғирдан чўчимай зинҳор,
Йил бўйи елганга қўнмагай ғубор.
Соф ҳаво жисмимга чўғ ёқсин деган
Томирда ёлқинли ўт оқсин деган
Хурсандлик, шодликнинг ганитини сурсин,
Ҳур диёр бағрида юрсин, югурсин!

Чекишни, ичишни қилмасдан одат,
Уларнинг баҳридан кечиб умрбод,
Хасталикнинг бети қурсин деганлар,
Ййрашимни ҳамма кўрсин деганлар
Яхшилик томонга юзларин бурсин,
Жаҳон бўстонида юрсин, югурсин!

Ирода отини минган инсонлар,
Сизни кутар майдон, стадионлар.
Ёшлигин қўмсаган одамлар чопсин,
Соғлиқ деб аталмиш бахтини топсин.
Ким деса: юрагим абадий урсин,
Офтобни олқишлаб ҳар кун югурсин.

Болшароб сипқариб ҳаёт жомидан,
Олға қадам босиб нур илҳомидан,
Спортни дўстидай билиб сизлаган,
Узоқ умр кўриш сирин излаган,
Юртдошлар яшасин, қуёшдай кулсин,
Гулбоғлар оралаб юрсин, югурсин!

Раҳим УМАРИЙ.

СПОРТ БАЗАЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Пойтахтимиздаги «Спартак» стадионини реконструкция қилиш бошланди. Реконструкциянинг дастлабки навбатида бу ерда тўрт қаватли кўркам бино кўкка бўй чўзади. Бино ёнида волейбол, қўл тўпи, баскетбол майдончалари ястанади. Айни пайтда душхоналар, тренерлар ва медицина пунктлари ҳам қурилмоқда. Бу тадбир спорт машғулотларини мунтазам ва намунали ўтказиш имконини беради.

Кейинроқ бориб футбол майдони ва трибуналарни қайта қуришга киришилади. Трибуналар 12 минг томошабинга мўлжалланмоқда.

«Ёшлик» спорт аренаси ёнгинасида камондан отиш майдончасини қуриш кўзланмоқда. Унинг усти берк бўлади, теварак-атрофлари ўралади. «Пахтакор» стадионининг тренировка майдончасида эса томошабинлар учун трибуналар қуриш кўзда тутилмоқда.

«Локомотив» спорт жамияти ҳадемай ўз сузиш ҳавзаларига эга бўлади. Ҳавзаларга иситилган сув қуйилади. Сузиш ҳавзалари қурилишининг лойиҳаси тайёр. Ҳадемай бинокорлар қурилишни бошлаб юборишади.

М. ТУРОБОВ,

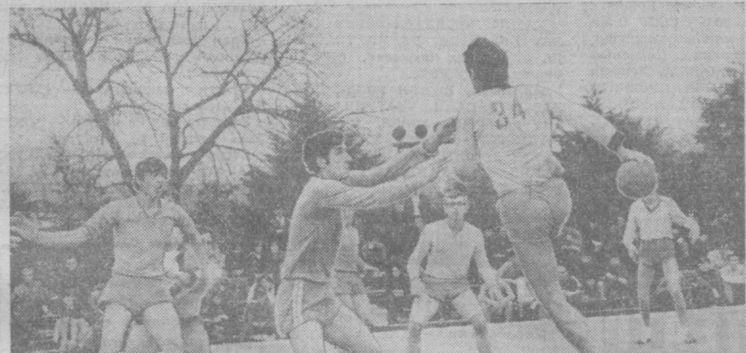

Пойтахтимиздаги «Тўқимачи» стадиони майдонлари доимо спортчилар билан гавжум бўлади. Бу ерда турли мусобақалар ўтказилмоқда. Чапдаги суратда: «Буревестник» марказий Совети биринчилиги учун ўтказилган мусобақада Тбилиси ва Ленинград командалари қўл тўпи усталари беллашмоқдалар. Ўнгдаги суратда эса Тошкентдаги сув спорти саройида ўтказилаётган СССР биринчилиги мусобақалари қатнашчилари стартда.

Б. Мазур (ЎзТАГ) ва Т. Каримов фотолари.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

БИРИНЧИ ДАВРА БОШЛАНДИ

Тошкент сув спорти саройида сузиш бўйича СССР биринчилигининг дастлабки даврасн мусобақалари бошланди. Мусобақаларда қатнашаётган Тошкентнинг «Меҳнат» командаси сузувчилари муваффақият қозонмоқдалар. Улар учрашувнинг биринчи кунида Тбилисининг «Локомотив» командасини 10:2 ҳисобида ютдилар. Яна бир командамиз — «Буревестник» спортчилари эса Севастополдан келган денгизчиларнинг спорт клуби командаси устидан 5:4 ҳисобида ғалаба қозондилар, Астраханнинг «Спартак» командаси ҳам Таллин денгизчилари спорт клуби командаси устидан 5:4 ҳисобида ғолиб чиқди. Кеча иккинчи тур мусобақалари бўлиб ўтди.

ЁШЛАР ФИНАЛДА

Республикамиз ёш спортчилари турли мусобақаларда актив иштирок этиб, ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Улар сузиш бўйича Дзержинский шаҳрида ўтказилган СССР биринчилиги мусобақаларида яна бир муваффақият қозондилар. «Меҳнат» командаси аъзолари кетма-кет уч ғалабани қўлга киритиб, ҳаммани қойил қолдирдилар. Улар Львов шаҳрининг спорт интернати спортчилари, Бокунинг «Нефтчи» ва Челябинскнинг «Спартак» командаларини орқада қолдириб, фақатгина Москванинг «Юность» командасига ютқазиб қўйдилар. Ёш сузувчиларимиз шу тариқа мусобақаларда иккинчи ўринни эгаллаб, финалга йўлланма олдилар.

ҚЎЛ ТЎПИ УСТАЛАРИ

Қўл тўпи бўйича Фарғонада ўтказилган СССР биринчилиги зонал мусобақаларида тошкентлик спортчилар ажойиб ғалабага эришдилар. Учрашувнинг биринчи кунида улар Боку шаҳри командасини 29:26 ҳисобида мағлубиятга учратган эдилар. Мусобақаларни иккинчи ва учинчи кунларида ҳамшаҳарларимиз Ашхобод ва Душанба командалари устидан ҳам йирик ҳисобда ғолиб чиқдилар. Энди улар олтин очко билан финал мусобақаларида иштирок этадилар.

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШУВИ

Ҳозир бир группа совет полвонлари Америка Қўшма Штатларида меҳмон бўлиб турибдилар. Улар бу ерда эркин кураш бўйича америкалик полвонлар билан ўзаро куч синашмоқдалар. Теннесси штатининг Чаттануга шаҳрида ўтказилган мусобақада совет атлётикачилари ўз куч ва маҳоратларини ишга солиб, АҚШ командаси устидан 8:2 ҳисобида ғалаба қозондилар. Бу мусобақаларда Сослан Андиев, Леван Тедиашвили, Иван Яригин, Василий Сюльжин каби спортчиларимиз маҳорати айниқса яққолроқ сезилди. Улар ўз рақибларини бир неча минут ичида мағлуб қилдилар.

ГТО НИШОНДОРЛАРИ

Трестимиз бинокарлари олиб бораётган қурилиш-монтаж ишлари кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. Барча участкаларда ҳозир 12 мингга яқин бинокор меҳнат қилмоқда. Улар кучи билан кўкка бўй чўзаётган осмонўпар бинолар шаҳримиз ҳусн-жамолини гулдек очиб турипти.

Бинокорлар ишдан қўллари бўшади дегунча стадионларга, спорт майдончаларига ошиқадилар. Трестда кейинги пайтда спорт мусобақалари мунтазам ўтказиладиган бўлиб қолган. Ташкил қилинган 7-спартакиадада 300 спортчи иштирок этди.

Мусобақаларда 1-қурилиш бошқармаси умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгалладилар. Бошқарма спортчиларига жамоатчи тренер Е. Седов раҳбарлик қилмоқда.

Сергей Эм ҳам трестимизнинг энг актив жамоатчи тренерларидан ҳисобланади. У 69-қурилиш бошқармаси спортчиларига устозлик қилмоқда. Ўртоқ С. Эм тренерлик қилаётган команда аъзолари спартакиадада иккинчи ўринни эгаллади.

Трестимизда ГТО нишондорлари сафи ҳам йил сайин кенгайиб бормоқда. Ҳозирги пайтда 500 киши ГТО нормативини топшириш учун курашмоқда. Биринчи бўлиб дастлабки 100 киши ГТО нишондори бўлди. Улардан беш кишига олтин нишон тақдим этилди. Олтин нишондорлар орасида пайвандловчи Т. Хвалев, бетончи А. Князев, монтажчи Х. Раупов ва бошқа ўртоқлар бор. Ҳозир ҳам кўпгина бинокорлар «Тўқимачи» ва «Пахтакор» стадионларига келиб, ГТОга норматив топширмоқдалар.

Спорт билан шуғулланаётган бинокорлар меҳнатда ҳам ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Улар ҳиссаси билан трестимизда қурилиш-монтаж ишлари ойлик планлари муттасил ортиғи билан бажариб келинмоқда. Ҳозир ҳаммамиз бир жон бир тан бўлиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдамиз.

А. СЕРГЕЕВ,
11-«Висотстрой» тресті спорт инструктори.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ЁРДАМИ

КАРОЧИ, 3 апрель. (ТАСС). Карочи портига «Белицк» ва «Степан Вострецов» деган совет кемалари келди. Кемаларда Покистон миллий экономикасини ривожлантириш учун зарур бўлган юкларнинг навбатдаги туркуми, шу жумладан, «Беларусь» маркали 72 та трактор, тўқимачилик ускуналари, 1.000 тоннадан ортиқ пўлат заготовка, 10.000 тоннадан ортиқ ўғит бор. Бу моллар Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасида яқинда имзоланган 1974 йилги савдо шартномасига биноан келтирилди.

САМИМИЙ ТАШАККУР

БУДАПЕШТ, 4 апрель. (ТАСС). Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Б. Биску мамлакат немис-фашист босқинчилардан озод қилинганлигининг 29 йиллиги муносабати билан Венгрия радиоси ва телевиденниеси орқали нутқ сўзлади. У ўз нутқида бундай деди; СССР халқлари Улуғ Ватан уруши давомида жаҳоннинг тақдирини белгилаб бердилар, бундан 29 йил муқаддам венгерлар диёрини озод қилдилар. Биз Венгрия озодлиги кунида Совет Иттифоқини, СССР халқларини самимий миннатдорчилик, интернационализм туйғулари билан тилга олмоқдамиз.

Венгрия Халқ Республикаси ўтган йиллар мобайнида, деб таъкидлади Б. Биску, тинч шароитда социализм қуриш соҳасида катта муваффақиятларга эришди.

Биз, деди Б. Биску, дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан биргаликда янги ҳаётни, янги жамиятни, янги мамлакатни барпо этдик. Социалистик мамлакатлар жаҳон тарихининг ҳал қилувчи омилига айланди. Ҳозирги кунда социалистик ҳамдўстликнинг кучқудрати, совет тинчлик дипломатияси, қардош социалистик мамлакатлар ташқи сиёсий фаолиятининг мувофиқлаштириб олиб борилаётганлиги натижасида, деб уқтириб ўтди у, халқаро кескинлик юмшади ва бу тенденция тобора мустаҳкам тенденция бўлиб қолмоқда.

Бизнинг вазифамиз, деди Б. Биску, эришилган муваффақиятларни кўпайтиришдан, социализм мақсадлари йўлида яхшироқ меҳнат қилишдан иборат.

ИРОҚНИНГ ҚАРОРИ

БАҒДОД, 3 апрель. (ТАСС). Ироқ республикаси Чили хунтасининг яқинда Чилида очиладиган халқаро ярмаркада қатнашиш ҳақидаги таклифини рад этди.

Ироқнинг фашист ҳарбий режим билан ҳамкорлик қилишдан бош тортиши озодлик учун курашчиларга қарши Чили ҳарбий хунтаси амалга ошираётган қонли террор ва репрессияларни қаттиқ қоралаб Ироқ ўтказаётган сиёсатдан келиб чиқади, деб таъкидланади Ироқ информация агентлигининг бугун эълон қилинган хабарида.

Яқинда Бағдодда бўлиб ўтган Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг 11-сессиясида мамлакатнинг ҳукмрон БААС партияси раҳбарлиги фашист ҳарбий хунтага қарши кураш олиб бораётган Чили ватанпарварлари ва демократларига ёрдам фондига 100 минг доллар бериш тўғрисида қарор қабул қилганлигини эълон қилди.

Э. КЕННЕДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 3 апрель, (ТАСС). Сенатор Э. Кеннеди Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни доимо бузаётган Сайгон режимини АҚШ ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётганлигини танқид қилди. Бу сиёсат, деб таъкидлади сенатор, АҚШнинг шу райондаги сиёсий ва ҳарбий можароларга аралашишни ҳақиқатан ҳам бас қилдими ёки йўқми, деган масала хусусида шубҳа — гумон туғдирмоқда.

Вашингтоннинг Сайгон режимига бераётган мадади ҳар йили америкалик солиқ тўловчиларга 3 миллиард долларга тушмоқда, деб таъкидлади Э. Кеннеди.

АҚШДАГИ ЖИНОЯТЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 3 апрель. (ТАСС). АҚШда жиноят қилиш ҳамон кўпаймоқда. Эшикни бузиб ўғирлик қилишлар айниқса тез суръатлар билан ортмоқда.

Федерал тергов бюроси докладининг маълумотларига қараганда, тўла-тўкис маълумотлар тўпланган сўнгги йил — 1972 йилда мамлакатда 2,34 миллион марта эшикни бузиб ўғирлик қилинган. Бундай жиноятлар 1967 йилдан 1972 йилгача ўтган давр ичида 38 процент кўпайган ва тобора кўпайиб бормоқда.

БЕРМУД ОРОЛЛАРИ ЯҚИНИДАГИ ФАЛОКАТ

ЛОНДОН, 3 апрель. (ТАСС). Англиянинг салкам 66 минг тонна ҳажмли «Куин элизабет—2» океан лайнери машина бўлимининг иши издан чиққандан кейин Кариб денгизида қимирламай тўхтаб қолди. Дунёдаги энг катта пассажир кемаларидан бири бўлган бу лайнер ичида 1.600 пассажир ва команданинг 940 аъзоси бор эди. Лайнернинг эгаси бўлган «Кюнард» компанияси вакилининг айтишича, фалокат Бермуд оролларидан 430 километр жануби-ғарбда содир бўлган.

СУД ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЖАКАРТА, 3 апрель. (ТАСС). Индонезияда коммунистлар устидан ўтказилаётган суд давом этмоқда.

Антара агентлигининг хабар беришича, Бандунг шаҳар суди Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Индонезия Коммунистик партияси ғарбий Яван вилоят комитетининг секретари Дахлан Риваини умрбод қамоқ жазосига ҳукм қилди. Унга «1965 йил 30 сентябрь воқеаларига» алоқадор деган бир қолипдаги айб қўйилган.

Нарх-навонинг тинмай ошиб бораётганлиги Япония меҳнаткашларининг тинкасини қуритмоқда. Яқинда 300 мингга яқин киши кўчаларга чиқиб, нарх-навонинг ошишига қарши намойиш ўтказди. Кейинги беш йил мобайнида Токиода бунчалик катта намойиш бўлмаган эди. Улар ҳукуматдан халқнинг турмуш шароитини яхшилашни, озиқ-овқатлар нарх-навосини пасайтиришни талаб қилмоқдалар.

Суратда: намойишчилар пойтахтнинг «Ионоги» маданият ва истироҳат боғида ўтказилган митингда.

М. Демченко фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

kirakat

1974. február • 18/2 • Ára: 4 Ft

ВЕНГРИЯ МАТБУОТИ ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

ДЎСТЛИК МАНЗИЛЛАРИ

Совет Ўзбекистони билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасидаги иқтисодий ва дўстона ҳамкорлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Венгрия саноати ишлаб чиқараётган турли товарларни Совет Иттифоқининг истаган савдо объектларида кўриш мумкин. Шунингдек, бизнинг мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган ранг-баранг маҳсулотлар Венгрия Халқ Республикасига мунтазам юбориб турилади.

Яқинда Венгрияда чиқадиган «Киракат» [«Кўргазма»] журналининг ходими Дьёрдь Рацалмаши «Советская торговля» редакциясининг таклифига биноан Москва, Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида бўлди. Журналист бу шаҳарлардаги савдо корхоналари ишидан олган таассуротларини ўзининг «Москва — Тошкент — Самарқанд бўйлаб» сарлавҳали мақоласида баён қилган. Бу мақола «Киракат» журналининг 1974 йил февраль сонида босилган.

Қуйида биз Тошкентдаги В. И. Ленин музейининг ходими Карл Карлович Боц томонидан таржима қилинган бу мақоланинг Тошкент ва Самарқанд шаҳарларига бағишланган қисмини газетхонлар диққатига ҳавола қиламиз.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИДА

Савдо министрлиги коллегиясининг аъзоси Фарид Хамроевич Хўжаев фақат пойтахтдагина эмас, балки Самарқанд ва Бухоро бўйлаб сафаримда ҳам менга ҳамроҳлик қилиб борди...

Қиш ўз ўрнини баҳорга бўшатиб бераётган эди. Шунинг учун ҳам кўчаларда енгилгина кийимда сайр қилиб юрган кишилар менинг қишки кийимим — пўстинимга қараб, ҳайратланардилар. Тезда бу кийимни ечиб қўйишга тўғри келди.

Қатор тарихий ёдгорликлар, шунингдек, ҳозирги замон маданий ҳаётга хос кўпгина манзаралари билан кўзга ёрқин ташланувчи Тошкент — пахтанинг ватани ҳисобланади. Мени бу ерда нон ва узум билан қарши олишди. Венгрия ҳақида шаҳарликлар кўп нарса билишлари менга жуда ёқди. Будапештдан олти минг километр нарида жойлашган ва биздан вақт минтақаси бўйича беш соат фарқ қилувчи бу ажиб диёрда янги бир дунё билан танишгандай бўлдим.

Ўзбекистон ССР савдо министри Ғафур Ғиёсович Юсупов мени қабул қилиб, журналимиз учун интервью беришга рози бўлди.

— Сизнинг Ўзбекистонга — серқуёш республикамизга келганлигингиздан беҳад хурсандмиз, — деди министр. — Гўзал венгер халқининг вакилини кўриб турганлигимдан мамнунман. Сизнинг халқингиз эришаётган ютуқлар билан мен ҳам фахрланаман. Мен мамлакатингиздаги савдо раҳбарларини яхши танибгина қолмай, балки улар билан дўстлашиб ҳам олганман. Мен уларни тез-тез эслаб тураман.

Бизда савдонинг уч сектори: давлат, кооператив ва колхоз формаси мавжуд. Бозорларда асосан колхозлардан — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидан келтирилган маҳсулотлар сотилади. Масалан, 1973 йилда Ўзбекистоннинг 418 бозорида 6 миллиард сўмлик колхоз маҳсулотлари реализация қилинди. Бизда 10 область ва Қорақалпоғистон Автоном республикаси мавжуд. 1974 йилда республикамиз ўзининг 50 йиллигини нишонлайди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Ўзбекистон қолоқ ўлка эди. Бу ерда савдо у ёқда турсин, қишлоқ хўжалиги ҳам яхши тараққий этмаганди. Эндиликда унинг пахтачилик, ипакчилик, мевачилик, шунингдек газ саноати соҳасидаги ютуқлари бутун оламга машҳур. Ўзбекистон узум ва меваларини 66 мамлакатга экспорт қиламиз. Бизнинг савдо тармоқларимиз ва ҳамиша гавжум бозорларимизни ўз кўзингиз билан албатта бир кўринг.

Министр мен билан хайрлашар экан, қуёшли Ўзбекистонда ўзимни худди Венгрияда юргандек ҳис этишимни таъкидлади.

Тошкентдаги энг катта универсал магазин ГУМ ҳисобланади. Унинг коммерсия директори Яҳё Иброҳимов мени Ўзбекистонда машҳур бўлган ҳусайни узуми билан меҳмон қилди.

Бу йирик савдо марказининг умумий майдони 9300 квадрат метрни ташкил этади. Унинг биринчи қаватида аҳоли истеъмоли учун ҳар куни зарур бўлган товарлар, иккинчи қаватида газламалар, учинчи қаватида эса эркаклар буюмлари, тўртинчи қаватида аёллар кийимлари бўлимлари жойлашган. ГУМнинг бешинчи қаватида кафе ва ресторан жойлашган бўлиб, ҳамиша хўрандалар билан гавжум бўлади. Магазиннинг ҳар бир қаватида фонтанлар бўлиб улар фақат залларга кўрк бахш этибгина қолмай, балки бинони соф ҳаво билан таъминлаб туради. Бу ердаги ҳамма кассалар механизациялашган. Харидорлар эскалаторлар ёрдамида истаган қаватларига кўтарилишлари мумкин. Тезюрар автомат кўтаргичлар ҳар қандай юкни бир зумнинг ўзида хоҳлаган залга элтиб қўяди. ГУМда 1500 савдо ходими аҳолига хизмат қилади. Ҳар куни бу савдо даргоҳига 60—80 минг киши қадам ранжида қилади. Улардан 75 проценти магазиндан қуруқ қайтмайди. Универсал магазиннинг деярлик кўпгина бўлимларида мен Венгрия маҳсулотларини учратдим. Бу ерда айниқса Венгрия тикув саноати товарлари кўп учрайди.

— Бизнинг харидорларимиз Венгрия товарларини ёқтирадилар, — дейди ГУМ партия комитетининг секретари Чингиз Жалолов. — Биз Венгрия тўғрисида кўп нарсани биламиз. Ота-боболаримиз эса худди илгари қариндош бўлганлардек туюлади бизга.

Марказий Универмагнинг коммерсия директори Борис Маҳмудович Маҳмудов ҳам мени ўз ишлари билан таништирди. Бу ерда мебель ва хўжалик молларидан бошқа ҳамма товарлар сотилади. Магазинга келтирилаётган товарларнинг 45 процентини республиканинг саноати етказиб беради. Тошкентдаги барча саноат корхоналари билан товарлар таъминоти тўғрисида шартнома тузилган. Савдода иш жойининг 75 процентдан кўпроғи ўз-ўзига хизмат қилишга ажратилган. Сотувчи ходимларнинг 82 проценти аёллардир. Директор кабинетида учта телевизион камера ишлаб турипти. Универсал магазиннинг бошқа жойларида эса 12 камера жойлашган. Ана шундай йўл билан савдо раҳбарлари мунтазам равишда иш жараёнини кузатиб борадилар. Бу магазинда ҳам Венгрия тикув саноати маҳсулотлари ҳақида мамнунлик билан гапиришди.

ҚАДИМГИ САМАРҚАНДДА

Бир соатлик парвоздан сўнг биз Самарқандда бўлдик. Область савдо бошқармаси ташкилий бўлимининг ходими Х. Шукуров чет эллик меҳмонларнинг келиши жиҳатидан Самарқанд Москва, Ленинград ва Киевдан кейин тўртинчи ўринни эгаллаши ҳақида, 1370 йилдаёқ бу шаҳар йирик савдо маркази бўлгани тўғрисида гапириб берди.

Самарқанднинг энг машҳур ва энг гўзал жойларидан бири колхоз бозоридир.

Бозор директори Нормат Хожиев мени нон ва узум билан меҳмон қилди. «Билишимча, — деди у, — бозоримиз колхоз бозорлари ичида энг каттаси ҳисобланади, у 4 гектар майдонни эгаллайди». Бозор тўрт минг мустақил савдо точкасига эга. Харидорлар истаган нарсаларини бозордан танлаб олишлари мумкин.

Мен бозорда бўлган вақтимда деҳқонлар қовуннинг юздан ортиқ хилини сотаётганликларини кўрдим. Шунингдек, 30 килограммлик қовун, 45 килограммлик тарвузни ҳам ўз кўзим билан кўрдим.

Бозор ўзининг меҳмонхонасига ҳам эга. Бу ерда олисдан келган колхозчилар дам оладилар. Меҳмонхонада мен фақат Ўзбекистон колхозчиларинигина эмас, балки Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон деҳқонларини ҳам учратдим. Эрта тонгдан оқшомгача гавжум ва серфайз бўлган бу бозор менда катта таассурот қолдирди.

Мен 1931 йилда ташкил этилган Самарқанд кооператив институтида ҳам бўлдим. Ҳозирги вақтда бу ерда мамлакатнинг турли бурчакларидан келган 2500 талаба билим олмоқда. Институтда машғулотлар рус, ўзбек ва тожик тилларида олиб борилади. Республика савдо ходимлари орасидан чиққан раҳбарларнинг кўплари ана шу институт талабаларидир. Институтда студентлар уч йил давомида ўқиб, малакали мутахассислар бўлиб етишадилар.

Мен бу мақолада Совет Иттифоқида олган таассуротларимнинг бир қисминигина баён қилдим, холос. Мен бу таассуротларимни келгусида яна бир неча бор турли жанрларда ёритиш ниятидаман.

Суратларда: журнал саҳафиларидан олинган репродукциялар.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Ўқитувчи А. Обидов ўттиз йиллик педагогик фаолияти давомида катта тажриба орттирди. У халқ маорифининг қайси соҳасида ишламасин, ҳамма вақт мактаб, жамоатчилик билан доимий, мустаҳкам алоқада бўлди.

Моҳир педагог ўзбек тилида олиб бориладиган мактабларнинг 4—8 синфларида адабиёт фанини ўқитишда ўқувчиларни эстетик руҳда тарбиялаш темаси юзасидан тадқиқот олиб ҳам борди. Мазкур иш юзасидан унга республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, педагогика фанлари кандидати, таниқли олим Асқар Зуннунов илмий консультантлик қилди.

Яқинда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти ҳузуридаги илмий Советда ўртоқ А. Обидов методик иши юзасидан диссертация ёқлади.

Расмий оппонентлар — филология фанлари доктори профессор Ҳ. Раззоқов, педагогика фанлари кандидати М. Аҳмедова диссертацияни шарҳлаб, яхши баҳоладилар.

Илмий Совет А. Обидовга педагогика фанлари кандидати илмий даражасини беришга қарор қилди.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

МАКТАБ МУЗЕЙИ

Ота-боболаримизнинг қаҳрамонона йўли жанговар шуҳрат йилномасига айланган. Ёшларни ана шундай анъаналар руҳида тарбиялаш борасида Ангрен шаҳри мактабларида бой тажриба тўпланди.

Аксарият мактабларда ҳозир қизил изтопарлар отрядлари иш олиб бормоқда. Ўзбекистонда совет ҳокимиятининг ўрнатилишига, гражданлар уруши қаҳрамонлари ҳаётини ўрганишга оид кўпгина материаллар тўпланди.

Буларнинг кўпи шаҳардаги 19-мактабда очилган жанговар шуҳрат музейида сақланмоқда.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-деҳқон мухбирлари университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти бугун ўтказилади.

Редактор **А. ИСМОИЛОВ.**

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ОТАЛИК ЁРДАМИ

Жиззах областида юбилей йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун кенг кўламда кураш бораётир. Пойтахтимиздаги кўпгина корхона ва ташкилотлар областга оталик ёрдами кўрсатмоқдалар. Октябрь райони меҳнаткашлари Жиззах областининг Дўстлик районини ўз оталигига олишди. Яқинда бир группа мутахассислар бу районда бўлишди.

Райондаги «Узбекгидроспецстрой», «Жилстрой» трестлари, «Средазгипроводхоз» институти, «Узавтотрест» ва бошқа ташкилотлар Дўстлик райони хўжаликларига техника ёрдамини кўрсатмоқдалар. Улар иккита бензин ташийдиган, тўртта сув ташийдиган автомашина, тўртта самосвал, иккита автокран, бешта юк машинаси, пайвандловчи механизмлар, учта бульдозер юборишди.

«Ташгипрогор» институтининг инженерлари эса турар-жой бинолари, боғча, мактаб, замонавий клублар лойиҳаларини чизиб бермоқдалар. Алоқа министрлиги корхоналари район марказини телефонлаштириш ишларини амалга оширадилар. Кўргазмали агитацияни жонлантириш, колхоз-совхозларнинг дала шийпонларини турли плакат ва шиорлар билан безашда ҳам оталик ташкилотларининг ёрдами салмоқли бўлмоқда.

АТЕИСТЛАР ДАЛАДА

Атеистик тарғибот ишларида самарадорликка эришиш лектор ва пропагандистларнинг маҳоратига боғлиқ. Бу соҳада Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фалсафа-ҳуқуқ институти ва область «Билим» жамияти ходимлари ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Бекобод шаҳрида ўтказилган атеистларнинг семинарида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа-ҳуқуқ институтининг илмий ходими А. Масалиев «Дин — ижтимоий ҳодиса сифатида», халқ хўжалиги институти фалсафа кафедрасининг ўқитувчиси Д. Руслан «Ҳозирги вақтдаги асосий диний йўналишлар» деган темаларда суҳбат ўказдилар. Илмий-атеистик темаларда лекция ва суҳбатлар Бўстонлиқ, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районларида ҳам ўтказилмоқда.

МЕҲНАТКАШЛАР ОРОМГОҲИ

Чорвоқ сув омбори меҳнаткашларнинг оромгоҳига айлантирилмоқда. Янги экилаётган юзлаб хил мевали ва манзарали дарахтлар дам олиш зонасининг чиройига чирой қўшаяпти. Бу ишда Чирчиқ ўрмон хўжалиги коллективи муносиб ҳисса қўшмоқда.

Ҳозиргача денгиз яқинидаги 173 гектар тоғ ёнбағирлари яшил либос кийди. Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида яна 90 гектарлик тоғ бағрида зинапоя усулида боғ қилиняпти.

Чорвоқни дам олиш зонасига айлантириш учун ўтган йилга нисбатан бу йил икки баравар кўп маблағ ажратилди. Сув омбори атрофлари бу йил янада кўркам бўлиб, кишиларнинг дам олиш жойига айлантирилади.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

МИНГ ЙИЛЛИК АРЧА

Тожикистондаги Орджоникидзеобод ўрмон хўжалигининг кекса ходими Ашур Раҳимов Ҳисор тоғ тизмасининг жанубий ён бағридаги Япроқ дарасининг хилват жойидан минг йиллик арчани топди. Бу дарахтнинг узунлиги 34, йўғонлиги қарийб тўрт метрдир.

Бу улкан арча одам чиқиши қийин бўлган тик қояда ўсяпти. Арча остидан заранг дарахти, дўлана, наъматак паноҳ топган.

Арча — Тожикистондаги игнабаргли дарахтларнинг бирдан бир вакили бўлиб 150 минг гектар майдонни эгаллаган. Бу Ўрта Осиёдаги игнабаргли дарахтлар эгаллаган майдоннинг учдан бир қисмига тенгдир. Тоғда денгиз сатҳидан 1800—2000 метр баландликда ўсган 400—700 ёшли дарахтлар тез-тез учраб туради. Ашур Раҳимовнинг бу топилмаси эса якка-ю-ягона дарахтдир.

— Тоғларда арчанинг аҳамияти ғоят катта, — деди Помир биология институтининг директори Худоёр Юсуфбеков, ТАСС мухбирига. Арча экилган зоналарда сув ерга жуда чуқур сингиб боради, тўпланади ва тупроқ эрозиясининг олдини олади.

(ТАСС мухбири).

Душанбе.

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Баҳорнинг илиқ-иссиқ кунлари бошланди. Бундан буён шаҳар ташқарисига саёҳат қилиб чиқадиганлар сони кун сайин кўпайиб боради.

Областимиз территорияси мириқиб ҳордиқ чиқарадиган жойлар оз эмас. Айниқса, баҳор пайтида тоғ бағирлари [illegible] кетади. Бу томонга одамлар ўз автомашиналарида, мотоциклларида йўл оладилар.

[illegible] зичлашуви машина ҳайдовчиларидан алоҳида эҳтиёткорликни талаб этади. Ҳар бир машина ҳайдовчиси энг биринчи навбатда яхши тайёргарлик билан рулга ўтириши керак.

Тоғ йўлларида, қайрилишларда тезликни оширмаслик, олдиндаги машинани қувиб ўтиш қоидаларига тўла риоя этиш ҳам талаб қилинади.

Сафарга отланаётган шофер ўз машинасининг техник ҳолатини алоҳида кўздан кечириб чиқиши зарур.

Аммо, айрим шоферлар бу каби қоидаларга риоя қилмай, шошма-шошарлик билан машина ҳайдаб, кутилмаганда бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлмоқдалар. Улар [illegible] Агрегатлар, бошқарув ва тормоз қисмлари, чироқлари ва бошқа ҳаракат қисмларини синчиклаб кўздан кечирмайдилар, зарур жойларини қайта созламайдилар. Бунинг устига элементар йўл қоидаларини ҳам бузиб, ўз умрларига зомин бўлмоқдалар.

Яқинда чирчиқлик Сергей Колесников [illegible]

54-66 ТНЕ номерли «Волга» автомашинаси ҳайдовчиси Эргаш Акбаров эса Тошкентдан Олмалиққа томон кетаётганида аварияга учради. Бунга Акбаровнинг ўзи сабабчи, чунки у йўлга чиқаётган пайтда машинасининг техник ҳолатини бир бор кўздан кечириб чиқмаган эди. Натижада машина 40 километрча йўл босгандан сўнг орқадаги чап ғилдираги ўқдан чиқиб кетди. Оқибат машина тўнтарилиб, ичидаги икки ҳамроҳи ва ўзи қаттиқ жароҳатланди.

Бундай ҳолатлар такрорланиб турибди. [illegible]

К. ТОШМЕТОВ,
Тошкент область ички ишлар бошқармаси давлат автоинспекциясининг инженери, милиция лейтенанти.

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.20 — ТОШКЕНТ. 18.30 — Студентлик — олтин даврим. 19.10 — Ҳиндистон кеча, бугун, эртага. (Москва). 19.40 — «Ахборот». 19.55 — Концерт. 20.00 — «Ўзбекистон чорвадори». 20.50 — «Ахборот». 21.10 — Концерт. 22.00 «Вақт». 22.30 — СССР Олий Советига сайловлар олдидан. 22.45 — **Якнама-якка** (телеспектакль). 00.25 — МОСКВА. **Хоккей: СССР—ГДР.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.20 — МОСКВА. 19.10 — «Прогресс» программаси (Тошкент). 19.40 — «Голубой огонёк» саҳифаларида. 20.25 — **Дон қиссаси** (бадиий фильм). 22.00 — Инсон ва қонун (Тошкент). 22.30 — Дўстлар меҳри. 23.15 — Концерт залида. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.55 — Тошкент янгиликлари. 19.10 — Спорт кўрсатуви. 20.50 — **Соя** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5|IV да **Травиата,** 6|IV да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|IV да **Комиссия,** 6|IV да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5|IV да **Хонума хоним.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ҚОЗОҚ ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

Реклама ва эълонлар

КИНО

Юз процент нейлон — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Микрорайон — ҲАМЗА номли (19.00, 20.30).

Мен севган ва унутмаган кишилар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирди — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Сўнгги дақиқагача — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Ҳаёт манбаи (2 серия) — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Севги анатомияси — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (11.00, 13.00, 15.00, 17.00).

Ёшлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

„МАРКАЗИЙ ЮБИЛЕЙ“ СПОРТ ЗАЛИДА

6 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
7 АПРЕЛЬ КУНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ СОАТ 8 ДА

КАТТА ЮБИЛЕЙ КОНЦЕРТЛАРИ

(3 бўлимда)

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН «БАҲОР» ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

1971—1973 ЙИЛЛАРДАГИ ЯНГИ ПРОГРАММАСИ ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артистлари, СССР Давлат мукофоти лауреатлари: СОРА ЭШОНТЎРАЕВА, МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА,

Ўзбекистон ССР халқ артистлари ва хизмат кўрсатган артистлар: ОТАХОН ХУДОЙШУКУРОВ, ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА, МАЪРИФАТ УБАЙДУЛЛАЕВА, ЕРКИНОЙ ҲАТАМОВА, ТАВАККАЛ ҚОДИРОВ, ЭРГАШ КАРИМОВ,, МАЛОҲАТ ДАДАБОЕВА;

Солистлар: Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Илёс МАЛЛАЕВ, Фахриддин УМАРОВ, Роза КАРИМОВА, Ҳусан ШАРИПОВ, Жўрахон РАҲИМОВ;

Музика бўлимининг мудири ва оркестр дирижёри СССР Давлат мукофотининг лауреати Бахтиёр АЛИЕВ.

«БАҲОР» ансамблининг ва концертнинг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА.

Режиссёр — Қорақалпоғистон АССР да хизмат кўрсатган артист Мансур САЪДУЛЛАЕВ.

Билетлар Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассасида ва район кассаларида сотилмоқда.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Тошкент-пассажирская станциясининг 2-вагон депоси пассажир-вагонлари проводникларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга камида 7 синф ҳажмида маълумотли, ёши 18 дан катта бўлган кишилар қабул қилинади.

Ўқиш даврида 50 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Курсларга қабул қилинганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 90-уй, кадрлар бўлими, телефонлар: 392-54-325, 392-54316 (31-автобуснинг «Вагон депоси», 45, 50-автобус ва 14-треллейбуснинг «ТЭТЦ» бекатлари).

Тошкент область Калинин район Ички ишлар бўлимининг шахсий составн бўлим бошлиғи О. Исҳоқалиевга онаси

Ҳабибахон ИСҲОҚАЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 02351. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634. А—2468.